

## N:o 20.

Ank. till Riksd. kansli den 12 februari 1909, kl. 5 e. m.

*Utlåtande angående riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit sedan ansvarsfrihet senast tillerkändes fullmäktige i nämnda kontor.*

(R. A.)

Sedan statsutskottet tagit kännedom om den af Riksdagens år 1908 församlade revisorer afgifna berättelsen om granskning af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning samt genomläst de protokoll, som blifvit förda hos fullmäktige i riksgäldskontoret efter den 24 september 1908, med hvilken dag revisorerernas protokollsgranskning slutade, till och med den 19 januari 1909, hvilken dag fullmäktiges berättelse till Riksdagen blifvit afgifven, får utskottet nu meddela yttrande i anledning af berörda, sålunda verkställda granskning.

1:o).

*Angående skillnaderna mellan, å ena sidan, statens ränteutgifter för lån upptagna för statens järnvägar samt för låneunderstöd till enskilda järnvägar och, å andra sidan, statens inkomster i behållna järnvägstrafikmedel samt af enskilda järnvägsbolags räntelikvider.*

Till fullföljande af de uppgifter, statsutskottet vid föregående riksdagar lämnat i ofvan angifna hänseende, får utskottet nu beträffande det senast tilländagångna året 1908 meddela följande.

*Bih. till Riksd. Prot. 1909. 4 Saml. 1 Afd. 14 Häft. (N:o 20.)*

1

Vid 1908 års slut uppgingo de fonderade statslånen till .....	kronor 515,375,744: 44.
Härtill komma lån, för hvilka staten i sammanhang med inköp af järnvägar öfvertagit betalningsskyldigheten .....	„ 3,753,586: 08.
	Summa kronor 519,129,330: 52.

Med afseende å användningen af de sålunda upplånta medlen fördelar sig, approximativt beräknadt, nämnda lånesumma af i rundt tal 519 miljoner kronor på följande sätt:

upplåning för statens järnvägar .....	kronor 348,000,000: —
„ „ låneunderstöd till enskilda järnvägsanläggningar .....	„ 53,000,000: —
„ „ andra ändamål .....	„ 118,000,000: —
	Summa kronor 519,000,000: —

Å statens ofvannämnda skuld har riksgäldskontoret under år 1908 utbetalt räntor till sammanlagdt belopp af kr. 17,193,351: 26.

I enlighet med ofvan angifna fördelning af upplåningen utgör det belopp, som af nämnda ränteutgift belöper sig å *upplåningen för statens järnvägar* .....

kronor 11,528,489: 83.	
Under år 1908 har till statskontoret levererats behållning af trafikinkomster af statens järnvägar med .....	„ 4,700,000: —
	skillnad kronor 6,828,489: 83.

Å *upplåningen för låneunderstöd till enskilda järnvägsanläggningar* kommer efter samma beräkningsgrund en statens ränteutgift under år 1908 af .....

kronor 1,755,775: 96.	
Under samma år har till riksgäldskontoret inbetalts ränta å lånen till enskilda järnvägsbolag med .....	„ 1,489,245: 28
	skillnad kronor 266,530: 68.

Såsom här ofvan nämnts, har järnvägsstyrelsen af trafikinkomster från statens järnvägar år 1908 kunnat till statskontoret inleverera endast 4,700,000 kronor. Motsvarande siffror utgjorde år 1907 12,000,000 kronor och år 1906 17,300,000 kronor. Med afseende å den beklagliga nedgång i statsjärnvägarnas trafiköferskott, hvarom dessa siffror bära vittne, har utskottet på framställd begäran fått från chefen för järnvägsstyrelsen mottaga en promemoria, hvilken synes vara af det allmänna intresse, att den bör här meddelas. Promemorian är af följande lydelse.

## V. P. M.

angående nedgången i statens järnvägars trafiköfverskott och i de belopp, som inlevereras till statskontoret.

Bruttoinkomsterna och driftkostnaderna under åren 1906, 1907 och 1908 ställa sig sålunda, approximativt beräknadt för december 1908:

	Bruttoinkomster			Utgifter för drift och underhåll		
	1906	1907	1908	1906	1907	1908
Jan.	4,164,556: 53	4,770,603: 05	4,809,752: 46	2,491,677: 33	3,258,415: 70	4,444,474: 35
Febr.	4,691,632: 33	4,604,860: 89	4,878,348: 58	3,013,836: 11	3,464,685: 21	4,221,578: 93
Mars	5,186,930: 96	5,487,322: 74	5,272,902: 84	3,170,855: 72	3,571,388: 73	4,914,779: 84
April	4,885,521: 73	5,237,110: 13	5,534,890: 86	3,219,250: 01	3,780,132: 14	4,680,469: 78
Maj	4,607,394: 48	5,039,386: 04	5,079,821: 43	3,575,055: 95	3,768,484: 05	4,734,535: 31
Juni	5,045,995: 56	5,623,917: 34	5,812,854: 22	3,577,133: 01	3,938,487: 05	4,975,668: 07
Juli	5,177,656: 64	5,727,183: 82	5,758,516: 73	3,415,835: 77	5,614,348: 17	5,170,940: 12
Aug.	5,406,107: 55	6,040,654: 27	5,916,938: 63	3,592,983: 03	5,133,963: 30	4,774,629: 14
Sept.	5,314,118: 24	5,504,388: 63	5,654,636: 26	3,715,201: 53	4,481,786: 86	5,065,123: 47
Okt.	5,636,456: 85	5,662,359: 25	5,738,805: 25	4,040,283: 36	4,481,966: 67	4,789,691: 68
Nov.	4,859,069: 83	5,184,507: 94	4,876,756: 24	3,730,807: 43	4,305,805: 53	4,674,327: 49
Dec.	5,041,842: 44	5,181,127: 73	4,900,000: —	4,107,263: 63	5,167,775: 87	4,680,000: —
<b>Summa</b>	<b>60,017,283: 14</b>	<b>64,063,421: 83</b>	<b>64,234,223: 50</b>	<b>41,650,182: 88</b>	<b>50,967,239: 28</b>	<b>57,136,218: 18</b>

Af öfverskottet inlevererades till statskontoret följande belopp enligt nedanstående tabell:

	Öfverskott			Inleverering		
	1906	1907	1908	1906	1907	1908
Jan.	1,672,879: 20	1,512,187: 35	365,278: 11	800,000: —	800,000: —	800,000: —
Febr.	1,677,796: 22	1,140,175: 68	656,769: 65	900,000: —	800,000: —	800,000: —
Mars	2,016,075: 24	1,915,934: 01	358,123: —	1,000,000: —	800,000: —	400,000: —
April	1,666,271: 72	1,456,977: 99	854,421: 08	1,100,000: —	800,000: —	400,000: —
Maj	1,032,338: 53	1,270,901: 99	345,286: 12	1,200,000: —	800,000: —	200,000: —
Juni	1,468,862: 55	1,685,430: 29	837,186: 15	1,300,000: —	800,000: —	200,000: —
Juli	1,761,820: 87	112,835: 65	587,576: 61	1,300,000: —	800,000: —	200,000: —
Aug.	1,813,124: 52	906,690: 97	1,142,309: 49	1,300,000: —	800,000: —	400,000: —
Sept.	1,598,916: 71	1,022,601: 77	589,512: 79	1,500,000: —	1,200,000: —	400,000: —
Okt.	1,596,173: 49	1,180,392: 58	949,113: 57	2,000,000: —	1,200,000: —	400,000: —
Nov.	1,128,262: 40	878,702: 41	202,428: 75	2,000,000: —	1,200,000: —	—
Dec.	934,578: 81	13,351: 86	220,000: —	2,900,000: —	2,000,000: —	500,000: —
Summa	18,367,100: 26	13,096,182: 55	7,108,005: 32	17,300,000: —	12,000,000: —	4,700,000: —
					350,000: — <sup>1)</sup>	350,000: — <sup>1)</sup>
					12,350,000: —	5,050,000: —

Huru driftkostnaderna för ifrågavarande år fördela sig å personalkostnader, egentliga driftkostnader och underhållskostnader (approximativt beräknadt för oktober—december 1908) framgår af närslutna bilaga (bil. A)<sup>\*)</sup>, hvilken utvisar dessas fördelning sålunda:

	1906	1907	Ökning 1907	1908	Ökning 1908
Personalkostn. ....	20,472,622: 63	27,347,028: 90	6,874,406: 27	30,814,497: 54	3,467,468: 64
Egentliga driftkostn. ...	10,399,985: 92	11,968,026: 26	1,568,040: 34	12,694,343: 32	726,317: 06
Underhållskostn. ....	10,649,450: 49	11,486,909: 32	837,458: 83	13,443,456: 45	1,956,547: 13
Summa	41,522,059: 04 <sup>2)</sup>	50,801,964: 48 <sup>2)</sup>	9,279,905: 44	56,952,297: 31	6,150,332: 83

<sup>1)</sup> Bidrag till pensioneringen af personalen.

<sup>2)</sup> Dessa belopp motsvara icke fullt de i årsredovisningarna upptagna belopp utgörande för år 1906 41,650,182: 88 kronor, för år 1907 50,967,239: 28 kronor och för år 1908 cirka 57,100,000 kronor, och är detta beroende på att i denna beräkning icke lämpligen kunnat medtagas bokförda förluster m. m.

<sup>\*)</sup> Införd i slutet af detta utlåtande.

Den väsentliga ökningen af driftkostnaden för åren 1907 och 1908 kommer å här ofvan angifna personalkostnader utgörande resp. omkring 6,8 och 3,4 miljoner kronor. För båda åren gemensamt skulle denna ökning alltså blifva cirka 10,200,000 kronor, hvartill kommer ökning för samma tid för aflöning åt verkstads- och förrådsarbetare (cirka 800,000 kronor) och banarbetare (cirka 500,000 kronor) i rundt tal 1,300,000 kronor, hvilken aflöning i littereringsafseende hänföres under underhållskostnader.

Uti denna sammanlagda ökning 11,500,000 kronor af aflöning åt personal har man att finna hufvudorsaken till det minskade trafiköfverskottet.

Denna ökning i personalkostnaderna har dels sin grund uti den ökning af personalens numerär, som i följd af trafikökning ägt rum från år 1906 till år 1908, dels uti den år 1907 beslutade löneregleringen för den ordinarie personalen med därpå följande reglering af äfven den extra personalens löner.

Statens järnvägars bruttoinkomster hafva från år 1906 till år 1908 ökats från 60,000,000 till cirka 64,200,000 kronor och har personalens numerär under samma tidsperiod ökats från 22,833 till 25,648 (se bil. B)\*).

Rörande de genomförda löneregleringarna må anföras följande.

På hösten 1906 har ny lönereglering för den extra personalen trädt i kraft och ställdes då i utsikt närmare anpassning af de då beslutade lönerna efter blifvande högre aflöningar för den ordinarie personalen.

Sedan vid 1907 års Riksdag löneregleringen för denna sistnämnda personal genomförts, därvid genom Riksdagens beslut om höjning af arvodena för lägsta gruppen befattningshafvare m. m. beräknats uppkomma en ökning af omkring en half miljon utöfver hvad vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag i ämnet skulle ifrågakomma, företogs ny lönereglering för den extra personalen (exkl. verkstads- och förrådsarbetare) med tillämpning från hösten 1907.

Ökningen för perioden 1906—1908 af utgifterna för aflöningen skulle enligt approximativa beräkningar utgöra i runda tal

för ordinarie personal .....	kronor 8,000,000: —
för extra ordinarie personal .....	„ 2,200,000: —
för arbetare och sådana banvakter, hvilkas aflöning i littereringsafseende hänföres under under- hållskostnader .....	„ 1,300,000: —.

Att för den ordinarie personalen ökningen äfven för år 1908 uppgått till afsevärdt belopp är i viss mån att tillskrifva den af stats-

\* Inörd i slutet af detta utlåtande.

makterna medgifna s. k. genomgående tjänsteårsberäkningen i fråga om arfvodesförhöjningar, i hvilket afseende på grund af uppflyttnings-skala i treårsperioder normala förhållanden först från och med år 1910 inträda.

Här nedan lämnas en närmare redogörelse för å ena sidan de sålunda till cirka 11,500,000 kronor uppgående verkliga kostnaderna för aflöningsförhöjningen från 1906 till 1908 och å andra sidan i slutet af år 1906 och början af år 1907 gjorda beräkningar rörande dessa kostnader.

Uti järnvägsstyrelsens underdåniga skrifvelse den 24 november 1906 beräknades bland annat:

1:o) ökning på grund af under år 1906 genomförd löneroglering för extra personal.....	kronor	1,520,000: —
2:o) ökning för den i utsikt ställda lönerogleringen för den ordinarie personalen enligt af lönerogleringskommittén då lämnad uppgift.....	„	2,700,000: —
Af Kungl. Maj:ts Proposition, n:r 164, af den 23 april 1907 framgår, att ökningen för ordinarie personal skulle komma att uppgå till kr. 3,823,012 minskad med skillnaden mellan bostadskostnad för den lägre betjäningen och då utgående hyresbidrag „ 532,800		
men med ökning af dyrtidstillägg.....	„	3,290,212: —
hvertill dock borde läggas af Kungl. Maj:t ej till beloppet beräknad ökning i hyresbidraget till samma betjäning.	„	703,670: —
Beräknas detta belopp till .....	„	250,000: —
erhålles en kostnadsökning af .....	„	4,243,882: —
Riksdagen höjde arfvodena för den lägsta gruppen befattningshafvare, hvilken höjning öfverslagsvis vid tillfället beräknades efter personalantalet för år 1906 till .....	„	300,000: —
Häraf framgår, att då Riksdagen fattade sitt beslut förhöjningen bort beräknas belasta statens järnvägars budget med .....	„	4,543,882: —
mot i järnvägsstyrelsens skrifvelse beräknade.....	„	2,700,000: —
Samtidigt med beslutets fattande hade således, oberoende af eventuell personalökning, inkomstberäkningen bort nedsättas med .....	„	1,843,000: —

Ökningen i personalkostnaderna för åren 1906—1908 utgör .....	kronor	11,500,000: —
emot beräknad kostnadsökning för ordinarie personal i rundt tal.....	kr.	4,550,000
för extra personal .....	„	1,520,000
	skillnad kronor	6,070,000: —
		5,430,000: —

Skillnaden redovisas sålunda:

1:o) på grund af trafikökning cirka 2,800 nya tjänster à 1,400 .....	kronor	3,920,000: —
2:o) under år 1908 genomförd tilläggslöne- reglering för den extra personalen, betingad af den aflöningsförhöjning, som tilldelats den ordi- narie personalen .....	„	800,000: —
3:o) den af statsmakterna (se nämnda nådiga proposition sid. 220 och Riksdagens skrifvelse n:r 242 sid. 27) medgifna s. k. genomgående tjänst- årsberäkningen m. m. ....	„	710,000: —
	Summa kronor	5,430,000: —

I afseende å de egentliga driftkostnaderna märkes ökningen stenkolsprisen; under det enhetspriset per ton utgjorde år 1906 13 kronor 50 öre var samma pris år 1907 och 1908 resp. 14 kronor 50 öre och 14 kronor 70 öre. Stegning i sagda driftkostnader är i öfrigt beroende på trafikökning.

Beträffande underhållskostnader må anmärkas — förutom här ofvan berörda hit hänförliga aflönningar — förstärkningsarbeten å broar m. m. å linjen Stockholms central—Liljeholmen till en kostnad af omkring 625,000 kronor samt utbyte af räler och slipers till belopp af omkring 600,000 kronor.

Slutligen må beträffande öfverskottet för år 1908 erinras att afdrag häraf måst ske med ökning af material- och kassaförlaget, hvilket sistnämnda är betungadt genom ej oväsentliga förskott för särskildt Bohusbanans räkning. Stockholm den 30 januari 1909.

F. W. H. Pegelow.

2:o.

Fullmäktige hafva å sid. 10—19 af sin till Riksdagen afgifna, i statsutskottets memorial n:o 1 intagna berättelse meddelat, hvilka då till betalning förfallna annuitetsbelopp å de från riksgäldskontoret till

kanal- och järnvägsanläggningars utförande samt till byggnader utgifna lån *icke* vid nämnda tid blifvit af vederbörande gäldade. Enligt hvad utskottet inhämtat, har efter berättelsens afgifvande icke inträffat annan förändring i berörda hänseende, än att direktionen för högre lärarinne-seminarium i Stockholm erlagt förfallen annuitet å lånet för inköp af byggnad åt seminariet samt att Markaryd—Veinge järnvägsaktiebolag inbetalt 15,000 kronor i afräkning å förfallna räntor.

Till jämförelse mellan förhållandena under de senast förflutna åren vill utskottet här meddela, att riksgäldskontorets fordran för förfallna, men icke verkställda inbetalningar å utgifna lån för enskilda järnvägar, kanal- och slussanläggningar m. m. uppgått till följande belopp (oberäknadt upplupna s. k. öfverräntor å förfallna annuiteter), nämligen:

Vid början af år 1900 .....	kronor	2,031,872: 33
” ” ” ” 1901 .....	”	2,184,776: 46
” ” ” ” 1902 .....	”	2,471,279: 06
” ” ” ” 1903 .....	”	2,593,918: 77
” ” ” ” 1904 .....	”	2,978,329: 88
” ” ” ” 1905 .....	”	2,414,023: 89 <sup>1)</sup>
” ” ” ” 1906 .....	”	2,044,888: 65 <sup>1)</sup>
” ” ” ” 1907 .....	”	2,457,777: 71
” ” ” ” 1908 .....	”	3,026,926: 87
” ” ” ” 1909 .....	”	3,737,819: 78.

3:o.

*Angående kostnaderna för riksdagstrycket.*

(Revisionsberättelsen sid. 60—61.)

I fråga härom hafva revisorerna anfört följande:

»Af de i föregående revisionsberättelser intagna sammandrag öfver de af riksgäldskontoret bestridda riksdagskostnader inhämtas, att kostnaden för tryckpapper samt tryckning och häftning utgjort

<sup>1)</sup> Jämlikt särskilda beslut af Riksdagen har dels af Vislanda—Bolmens järnvägsaktiebolags lån ett förfallet räntebelopp af 542,356 kronor 32 öre blifvit vid 1904 års slut i riksgäldskontorets räkenskaper fördt inom linjen och sedermera afskrifvet, dels ock af Länna—Norrtälje järnvägs aktiebolags lån ett förfallet ränte- och kapitalbelopp af 649,198 kronor 97 öre år 1906 afskrifvits. Dessa afskrifningar hafva föranledt den minskning i summan af riksgäldskontorets förfallna fordringar, som de för åren 1905 och 1906 här ofvan angifna siffrorna utvisa.



för 1896 års riksdag .....	kronor	111,006: 71
” 1897 ” ” .....	”	127,703: 68
” 1898 ” ” .....	”	163,468: 86
” 1899 ” ” .....	”	141,443: 73
” 1900 ” ” .....	”	167,159: 59
” 1901 ” ” .....	”	222,582: 03
” 1902 ” ” .....	”	224,964: 16
” 1903 ” ” .....	”	247,520: 17
” 1904 ” ” (lagtima) .....	”	263,459: 25
” 1905 ” ” .....	”	295,933: 65
” 1906 ” ” .....	”	274,123: 94
och har motsvarande kostnad för 1907 års riksdag belöpt sig till .....	”	385,813: 43.

Att dessa kostnader nästan oafbrutet stigit är ju helt naturligt med hänsyn till den ständigt ökade omfattningen af Riksdagens verksamhet; men den synnerligt betydande kostnadsökningen, som för år 1907 inträdt och — att döma af storleken af 1908 års riksdagstryck — sannolikt kommer att för sistnämnda år än ytterligare stegras, har gifvit revisorerna anledning att taga i öfvervägande, huruvida icke några anordningar skulle kunna vidtagas, ledande till begränsning åtminstone i någon mån af ifrågavarande kostnader för framtiden.

Det har därvid särskildt ådragit sig revisorernas uppmärksamhet att, ehuru hvarje kommittébetänkande, som ligger till grund för någon Kungl. Maj:ts framställning till Riksdagen, plägar utförligt refereras i samma framställning, betänkandet likväl i regeln utdelas till hvarje riksdagsman, oafsedt om han själf anser sig för sitt arbete hafva behof af detsamma eller ej, samt att sådan utdelning till kamrarnas ledamöter plägar äga rum två gånger, nämligen första gången i obundet exemplar under den riksdag, då den fråga, betänkandet afser, kommer till behandling, samt andra gången i bundet exemplar vid nästpåföljande riksdag tillsammans med öfrigt riksdagstryck för sistförflutna riksmöte. Utom det att den första utdelningen möjligen skulle kunna begränsas till de riksdagsmän, som därom i hvarje fall framställde begäran, hålla revisorerna före, att den andra utdelningen i samband med riksdagstrycket ej bör ifrågakomma; och vilja revisorerna såsom sin mening framhålla, att kommittébetänkandena, hvilka nu bilda andra afdelningen i andra samlingen af bihanget till Riksdagens protokoll, skulle kunna utan olägenhet alldeles uteslutas ur riksdagstrycket. I stället borde ifråga-

varande betänkanden, hvilka gifvetvis skulle i bundna exemplar finnas att tillgå hos Riksdagens kamrar och utskott, från förrådet i obundna exemplar på rekvisition tillhandahållas dem, som äro berättigade att erhålla riksdagstryck.

Genom vidtagande af sådana ändrade anordningar skulle otvifvelaktigt upplagan af hvarje kommittébetänkande kunna ej obetydligt minskas samt därjämte en afsevärd besparing i bindningskostnaderna ernås. Endast bindningskostnaden för de fem band kommittébetänkanden, som ingå i 1907 års riksdagstryck, beräknas hafva utgjort omkring 2,800 kronor, och torde motsvarande kostnader för innevarande år, då kommittébetänkandena upptaga icke mindre än elfva band, belöpa sig till omkring 6,000 kronor.

Utan tvifvel torde minskning i de på senare år i betänklig grad stegrade kostnaderna för riksdagstrycket kunna åstadkommas äfven genom andra åtgärder än de af revisorerna nu berörda; exempelvis synes det böra tagas i öfvervägande, huruvida icke genom en bättre fördelning af arbetet mellan de olika tryckerierna, särskildt hvad tryckningen af statsverkspropositionen beträffar, en del af kostnaderna för tryckning å s. k. öfvertid skulle kunna besparas.

En närmare utredning är emellertid otvifvelaktigt af nöden för utrönande i hvad mån och på hvilket sätt lämpligast besparingar i nu ifrågavarande afseende må kunna vinnas; och föreställa sig revisorerna, att en sådan utredning, hvilken kräfver särskild sakkunskap, lämpligen skulle kunna under öfverinseende af Riksdagens kanslideputerade anföras åt Riksdagens tryckeriexpedition.»

Vid remissen i Första Kammaren af årets statsverksproposition hade herr G. F. Östberg ett yttrande i denna fråga, hvaruti han anförde bland annat följande:

För tio år sedan eller år 1899 uppgingo riksdagskostnaderna i sin helhet till 604,899 kronor 70 öre, år 1908 hade de stigit till 984,503 kronor 14 öre, således en stegring på dessa tio år af  $62\frac{3}{4}$  procent. De i dessa kostnader ingående utgifterna för tryckning och bindning visade emellertid en betydligt större stegring. Sistnämnda utgifter, som år 1899 utgjorde 141,443 kronor 73 öre, hade nämligen år 1908 stigit till 418,067 kronor 10 öre eller till nära tre gånger så högt belopp.

Att tryckningskostnaden, vid hvilken det största intresset knöte sig, betydligt ökats, vore naturligt, då volymerna vuxit så mycket och priset på allt tryck stegrats. Så omfattade riksdagsprotokollen år 1899 191 ark, men år 1908 351 ark, Kungl. Maj:ts propositioner år 1899

306 ark, men år 1908 954 ark, bihanget i sin helhet år 1899 1,079 ark, men år 1908 2,528 ark.

Kostnaden för tryckning af kommittébetänkanden hade, som naturligt vore, varit ganska växlande. År 1899 utgjorde den 4,391 kronor 17 öre, var lägst under år 1905, då den uppgick till 15,957 kronor 12 öre, och högst under år 1908, då den belöpte sig till 42,853 kronor 43 öre. Tryckningen af Riksdagens protokoll kostade år 1899 13,957 kronor 30 öre och år 1908 30,728 kronor 63 öre, tryckningen af Kungl. Maj:ts propositioner kostade år 1899 icke mer än 19,821 kronor 8 öre, men hade år 1908 stigit till 95,780 kronor 50 öre, bihanget i öfrigt kostade år 1899 62,050 kronor 69 öre och år 1908 106,684 kronor 91 öre. Detta visade, att kostnaden för Kungl. propositioner blifvit  $4\frac{1}{2}$  gånger större, under det att kostnaden för bihanget i öfrigt icke stigit till dubbla beloppet.

Hvad som i väsentlig mån fördyrade riksdagstrycket vore ersättningen för ändringar i korrektur, förslagstryck oeh öfvertidsarbete. Med afseende härå har herr Östberg särskildt påpekat, att år 1908 tryckningen af Kungl. Maj:ts propositioner kostade tillsammans 95,780 kronor 50 öre, och att däraf kostnaden för ändringar i korrektur — det vore icke ovanligt att finna, att ända till tio korrekturafdrag tagits af sådana handlingar — utgjorde 17,431 kronor 47 öre, förslagstryck 5,685 kronor 35 öre, öfvertidsarbete 21,952 kronor 31 öre samt öfriga kostnader 50,711 kronor 37 öre. Den sista posten kunde anses representera den normala tryckningskostnaden. Till denna komme då extra tillägg, som i procent af sagda kostnad utgjorde för ändringar i korrektur 33,4 procent, för förslagstryck 11,2 procent och för öfvertidsarbete 43,3 procent, tillhoppa 88,9 procent. I afseende å bihanget i öfrigt visade motsvarande siffror, att tillägget till hvad förut benämnts den normala tryckningskostnaden utgjorde för ändringar i korrektur 11,3 procent, för förslagstryck 19,6 procent och för öfvertidsersättning 27,4 procent, tillsammans 58,3 procent. För några år sedan gjordes en erinran mot den öfvertidsersättning, som då ifrågakom, och kostnaden därför nedbragtes från 26,636 kronor 88 öre år 1903 till 8,034 kronor 18 öre år 1904. Men sedan dess hade kostnaden arbetat upp sig igen.

Vidare har herr Östberg påpekat, hurusom det numera rätt ofta inträffade, att motionärer begärde få läsa korrektur på sina motioner, och att det till och med hänt, att motionär begärt att, innan motionen aflämnats i kammaren, få den uppsatt och korrigerad i tryckeriexpeditionen. Så utvisade t. ex. tryckeriräkningen för ett antal vid 1907 års riksdag af samme motionär på en gång väckta motioner att, medan

den normala kostnaden utgjort 758 kronor, kostnaden för ändringar i mångfaldiga korrektur uppgått till 325 kronor 58 öre och för öfvertid till 225 kronor, tillsammans 550 kronor 58 öre. En besparing skulle enligt herr Östbergs mening vinnas, om motionerna vore färdiga och renskrifna, då de aflämnades, och om motionär själf finge vidkännas kostnaden för ändringar i korrektur. Att, såsom inträffat med afseende å protokollen öfver riksdagsförhandlingarna, riksdagsmän justerade sina anföranden i korrektur, borde kunna undvikas, då det funnes tillfälle för riksdagsmännen att vidtaga ändringar i yttrandena, då de i manuskript finge dem utdelade för granskning.

Herr Östberg, som framhöll att öfvertidsarbete endast i nödfall borde anlitas och anslöt sig till statsrevisorernas mening i fråga om inskränkning i utdelningen af kommittébetänkanden, anförde vidare, att det icke vore riktigt, att hela kostnaden för Kungl. Maj:ts propositioner lades på riksdagskostnaderna. De mycket stora belopp, som vid tryckning af propositionerna kräfdes för ändringar i korrektur och förslagstryck, tillhörde ej de kostnader, som Riksdagen borde bestrida, utan borde desamma betalas af departementens expensmedel, hvarigenom måhända äfven större återhållsamhet i fråga om dessa kostnader skulle komma att iakttagas.

Det syntes äfven oegentligt, att kostnaden för tryck af kommittébetänkanden till största delen lades på riksdagskostnaderna. Man borde i stället låta dessa tryckningskostnader komma på kostnaden för kommittéerna, hvarigenom man jämväl finge klart veta, hvad dessa kosta.

Utskottet har med en skrifvelse från herr Östberg fått emottaga nedan återgifna tabeller, som af honom med biträde af föreståndaren för Riksdagens tryckeriexpedition kanslirådet O. E. Pauli utarbetats för belysning af förevarande fråga. Med afseende å den tabell, som utvisar fördelningen af tryckningskostnaderna, har herr Östberg påpekat, att denna fördelning icke alltid kunnat ske med full noggrannhet, då ej sällan olika slags arbeten varit sammanförda, såsom då i räkning upptagits posten »korrigerings jämte öfvertid», samt att vid det besvärliga och tidsödande arbetet med räkningarnas genomgående misstag antagligen ej kunnat helt och hållet undvikas och att kontrollering af arbetet ej medhunnits. Emellertid kunde tabellen sägas åtminstone approximativt angifva, huru kostnaderna fördelat sig på olika poster under de angifna åren.

## Uppgift å riksdagskostnader åren 1893—1907.

År.	Riksdagsmäns arfviden och resekostnader.		Aflöningar.		Trycknings- och häftnings- kostnader.		Diverse utgifter.		Summa.	
1893	289,218	24	119,269	24	97,949	62	26,200	25	532,637	99
1894	289,664	34	122,644	41	120,973	93	27,343	04	560,625	72
1895	288,749	47	131,374	04	106,777	95	25,215	41	552,116	87
1896	288,677	39	125,048	24	111,006	71	27,581	88	552,314	22
1897	291,514	99	130,615	79	127,703	68	29,227	60	579,062	06
1898	289,826	44	131,459	86	163,468	86	31,414	03	616,169	19
1899	292,289	74	139,926	25	141,443	73	31,239	98	604,899	70
1900	291,244	—	143,567	58	167,159	59	37,259	25	639,230	42
1901	292,563	15	179,500	21	222,582	03	45,806	24	740,451	63
1902	293,057	17	157,705	32	224,964	16	40,743	53	716,470	18
1903	292,529	90	163,763	44	247,520	17	42,976	94	746,970	45
1904	292,744	38	159,024	33	263,459	25	39,190	69	754,418	65
1905 (lagtima)	293,272	48	176,721	15	295,933	65	80,651	43	846,578	71
1906	291,746	54	188,966	74	274,123	94	77,894	19	832,731	41
1907	291,323	35	195,494	42	385,813	43	84,033	34	956,664	54
1908	290,973	22	199,978	41	418,067	10	75,484	41	984,503	14

Tablå öfver arkantalet i riksdagstrycket åren 1898—1908.

År.	Protokoll.			Kungl. proposi- tioner.	Motioner.			Öfrigt bihangs- tryck.	Summa ark.
	I.	II.	S:a.		I.	II.	S:a.		
1898	85	138	223	321	28	152	180	681	1.182
1899	69	122	191	306	37	158	195	578	1.079
1900	82	136	217	308	32	114	145	652	1.105
1901	84	127	211	201	23	126	149	820	1.170
1902	85	162	247	436	29	126	155	972	1,563
1903	93	175	268	460	42	132	174	920	1,554
1904	112	150	262	488	53	207	260	822	1,570
1905	98	161	259	548	38	189	227	932	1,707
1906	105	142	247	662	31	74	105	773	1,540
1907	118	202	320	675	50	128	178	1,360	2,213
1908	124	227	351	954	48	211	259	1,315	2,528

Öfverskjutande bråktal äro icke medtagna.

Oafsedt möjligheten af eu eller annan mindre felaktighet på grund af någon felsummering torde förestående siffror vara tämligen exakta.

Urtima riksdagarna 1905 äro icke i tabellen upptagna. Deras arksiffror äro: Protokollen: 18 ark; Bihanget: Propositioner 26 ark, molioner 8 ark, öfrigt bihangstryck 27 ark = summa bihang 61 ark.

## Uppgift å tryckningskostnader, upptagna under allmänna

År	Kommitté- betänkanden		Riksdagens protokoll		Kungl. propositioner							
					Summa		Ändringar i korrektur		Procent	Öfvertids- ersättning		Procent
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.		Kronor	ö.	
1899	4,391	17	13,957	30	19,821	08	2,054	10	10.4	2,599	93	13.01
1900	17,193	71	12,709	—	12,795	15	806	15	6.3	786	50	6.15
1901	23,788	43	15,764	38	27,084	99	1,906	50	7.04	4,151	25	15.4
1902	20,353	82	16,988	88	37,704	37	3,804	46	10.1	10,815	54	28.17
1903	18,482	58	24,792	70	46,802	74	7,096	96	15.2	14,710	98	31.4
1904	34,535	18	24,411	24	55,432	93	8,777	89	15.8	10,494	70	19.—
1905	15,957	12	20,862	—	49,624	84	7,140	99	14.4	9,580	67	19.3
1906	29,557	73	24,548	60	57,150	26	10,255	59	17.9	15,001	17	26.2
1907	20,540	10	28,233	30	70,087	22	11,707	89	16.84	13,268	90	18.9
1908	42,853	43	30,728	63	95,780	50	17,431	47	18.2	21,952	31	22.9

\*) I räkningarna är ersättning för förslagstryck helt och hållet sammanförd med ersättningen för korrigeringar och öfvertidsarbete. I mer eller mindre mån är så äfven fallet åtskilliga andra år, och har, då sådan sammanföring ägt rum, alltsammans förts under rubriken ersättning för förslagstryck.

## omkostnader för Riksdagen, åren 1899—1908.

Förslagstryck		Procent	Bihandet i öfriga delar												
			Summa		Ändringar i korrektur		Procent	Öfvertidsersättning		Procent	Förslagstryck		Procent		
			Kronor	ö.	Kronor	ö.		Kronor	ö.		Kronor	ö.		Kronor	ö.
* )	—	—	—	—	62,050	69	2,500	20	4.0	13,967	66	22.5	5,634	—	9.1
	559	—	4.4	72,808	70	4,659	15	6.4	13,538	13	18.6	2,623	75	3.5	
	1,101	—	4.1	99,788	54	3,639	51	3.6	22,636	71	22.7	9,294	50	9.3	
	719	30	1.9	91,654	28	3,929	53	4.3	21,360	16	23.3	9,367	87	12.2	
	1,052	30	2.2	101,029	30	6,133	90	6.1	26,636	88	26.3	11,316	55	11.2	
	1,976	50	3.6	65,372	72	5,486	42	8.4	8,034	18	12.3	9,995	50	15.3	
	1,153	—	2.5	87,524	66	4,360	80	5.—	13,852	30	15.8	10,047	25	11.5	
* )	—	—	—	75,651	03	4,524	01	6.—	8,156	65	10.78	12,330	—	16.29	
	1,894	—	2.6	133,474	90	4,652	09	3.5	11,532	90	8.6	6,858	—	5.1	
	5,685	35	5.9	106,684	91	7,602	54	7.1	18,519	49	17.4	13,183	—	12.4	

Not 1. Då i boktryckeriräkningarna ersättning för öfvertidsarbete och korrigeringar icke åtskilts utan sammanförts i gemensam debetpost, ha de här upptagits under rubriken öfvertidsersättning.

Not 2. Rubriken "förslagstryck" under kolumnen "kungl. propositioner" betecknar ej egentligt förslagstryck i samma mening, som beträffande Bihandet i öfrigt, utan hufvudsakligen i räkningarne upptagen ersättning för många s. k. korrekturafdrag i flera upplagor.

Uppgift å bland Riksdagens *allmänna omkostnader*\*) upptagna utgifter för tryckpapper, tryckningskostnader samt häftnings- och bindningskostnader åren 1893—1907.

Ar.	Tryckpapper.		Tryckningskostnader-		Häftning och bindning.		Summa.	
1893.....	22,775	80	55,967	05	14,938	72	93,681	57
1894.....	14,459	61	83,555	06	18,572	75	116,587	42
1895.....	18,834	65	67,158	92	16,861	58	102,855	15
1896.....	15,179	20	72,262	41	19,629	76	107,071	37
1897.....	19,271	73	84,872	25	19,361	80	123,505	78
1898.....	35,195	67	102,060	99	21,570	05	158,826	71
1899.....	15,246	60	100,220	24	21,807	14	137,273	98
1900.....	25,336	32	115,506	56	22,042	01	162,884	89
1901.....	26,367	96	166,426	34	24,797	99	217,592	29
1902.....	23,585	89	166,701	35	28,526	75	218,813	99
1903.....	18,825	27	191,107	32	31,659	28	241,591	87
1904.....	39,964	45	179,752	07	38,058	87	257,775	39
1905 (lagtima) ....	81,064	96	173,968	62	33,142	99	288,176	57
1906.....	44,428	24	186,907	62	35,540	46	266,876	32
1907.....	74,651	24	252,335	52	50,778	86	377,765	62
1908.....	84,694	47	276,177	47	46,094	69	406,966	63

\*) Förutom de under »allmänna omkostnader» upptagna utgifterna för tryckning och häftning m. m., hvarför redogörelse lämnas i förestående tabell, förekomma årligen en del på de båda kamrarna och de olika utskotten fördelade tryckningskostnader, uppgående exempelvis år 1907 till 8,047 kronor 81 öre, hvilka afse tryckning af förteckningar öfver kamrarnas ledamöter, fördagningslistor och dylikt.



För att belysa, i huru hög grad tryckningen af de kungl. propositionerna fördyrades genom de extra tilläggen, har herr Östberg meddelat nedanstående utdrag ur en räkning rörande vissa propositioner, aflåtna till 1908 års Riksdag.

*Propositionen n:o 84.*

Ordinarie tryckningskostnad .....		572: —
Korrigering .....	159: 75	
Öfvertidsersättning .....	172: —	
10 gånger förslagstryck .....	<u>527: 25</u>	859: —

*Propositionen n:o 85.*

Ordinarie tryckningskostnad .....		376: 55
Korrigering .....	148: 25	
Öfvertidsersättning .....	158: 75	
4 gånger förslagstryck .....	<u>292: 50</u>	599: 50

*Propositionen n:o 88.*

Ordinarie tryckningskostnad .....		2,504: 05
Korrigering .....	855: 40	
Öfvertidsersättning .....	2,400: —	
12 gånger förslagstryck .....	<u>706: 50</u>	3,961: 90

*Propositionen n:o 97.*

Ordinarie tryckningskostnad .....		1,318: 60
Korrigering .....	442: 50	
Öfvertidsersättning .....	950: —	
Förslagstryck .....	<u>652: 50</u>	2,045: —

I betraktande af de betydande belopp, hvartill kostnaderna för riksdagstrycket under de senare åren stigit, anser utskottet i likhet med revisorerna det vara anledning taga i öfvervägande, huruvida icke för framtiden stegringen af dessa kostnader skulle kunna i någon mån begränsas.

Af den utredning, som herr Östberg tillhandahållit utskottet, framgår, att riksdagstrycket väsentligen fördyras genom de ersättningar, som

utgå för förslagstryck, ändringar i korrektur samt öfvertidsarbete. Någon egentlig inskränkning i användandet af förslagstryck, hvaraf utskotten numera i regel begagna sig, torde knappast kunna sättas i fråga, då man vet i huru hög grad utskottens arbete därigenom underlättas och en noggrannare pröfning af föreliggande förslag befordras. Uppenbart är att ej heller ändringar i korrektur och tryckning å öfvertid kunna undvikas, dock anser sig utskottet böra påpeka önskvärdheten af att större sparsamhet härutinnan iakttages i den mån sådant kan ske utan att riksdagsarbetet därigenom fördröjes. — Att, såsom hittills i åtskilliga fall skett, Riksdagen belastas med kostnader för af motionär gjorda ändringar i korrekturet till af honom väckt motion, synes utskottet ej vidare böra förekomma, liksom ej heller att riksdagsmän i korrektur justera sina anföranden i kamrarna.

Hvad angår Kungl. Maj:ts propositioner anser utskottet i likhet med herr Östberg det vara oegentligt, att de därmed förenade utgifterna för ändringar i korrektur och förslagstryck, utgifter som ofta stiga till ganska stora belopp, läggas på riksdagskostnaderna. Enligt utskottets mening måste det anses riktigare, att dylika utgifter bestridas af de å vederbörande hufvudtitlar uppförda expensanslagen, samt att endast sättning och slutlig tryckning af propositionerna i den för Riksdagen afsedda upplagan jämte härför erforderligt papper betalas af anslaget till bestridande af riksdagskostnader. Utskottet anser sig böra förorda, att Riksdagen till Kungl. Maj:t aflåter skrifvelse i detta syfte.

I fråga om kommittébetänkandena hafva, såsom ofvan meddelats, revisorerna för vinnande af besparing föreslagit, att sådana betänkanden icke vidare skulle utdelas till samtliga ledamöter af Riksdagen och ej heller intagas i riksdagstrycket. Till detta revisorernas förslag kan utskottet dock icke ansluta sig. Det synes nämligen utskottet vara i sin ordning, att, då till Riksdagen aflåtes en proposition, som grundar sig på en af kommitterade verkställd utredning, ej blott denna proposition utan äfven det kommittébetänkande, hvartill den hänför sig och som lämnar närmare upplysning i ämnet, utdelas till alla riksdagsmännen. Och det torde ej heller kunna bestridas, att genom kommittébetänkandenas intagande i det samlade riksdagstrycket, som bundet tillhandahålles såväl riksdagsmännen som offentliga bibliotek och ämbetsverk, dessa betänkanden blifva för framtiden bättre bevarade och lättare kunna återfinnas och anlitas, än eljest blefve fallet. Den besparing, som genom ett antagande af revisorernas berörda förslag skulle vinnas, synes ock vara af jämförelsevis ringa betydelse, då den med förslaget afsedda

minskningen i upplagan egentligen endast torde nedbringa kostnaderna för papper och bindning.

Utskottet, som sålunda icke anser sig hafva skäl tillstyrka någon minskning i det antal exemplar af kommittébetänkanden, som böra afses för Riksdagens räkning, har emellertid, i anledning af hvad i detta hänseende påpekats af herr Östberg, funnit sig böra framhålla det oegentliga i att riksdagskostnaderna belastas med andra utgifter för kommittébetänkanden än de, som belöpa sig å papper till de för Riksdagen afsedda exemplaren och dessas tryckning såsom tilläggsupplaga till den för Kungl. Maj:t erforderliga upplagan af betänkandet. Enligt utskottets mening böra alla öfriga kostnader för betänkandet och sålunda jämväl hela sättningskostnaden påföras kommittén att af härför tillgängliga medel bestridas. Jämväl i denna fråga vill utskottet tillstyrka ett Riksdagens uttalande till Kungl. Maj:t.

På grund af det anförda får utskottet hemställa,

att Riksdagen må i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla *dels* med afseende å bestridande af kostnaderna för Kungl. Maj:ts propositioner till Riksdagen, att för framtiden utgifter för ändringar i korrektur och för förslagstryck må bestridas af de å vederbörande hufvudtitel uppförda anslag till expenser m. m., *dels ock* med afseende å betänkanden, som afgifvas af kommittéer, tillsatta enligt Kungl. Maj:ts beslut, att för framtiden hela sättningskostnaden liksom ock alla öfriga kostnader för sådant betänkande utom de, som belöpa sig å papper till de för Riksdagen afsedda exemplaren och dessas tryckning såsom tilläggsupplaga till den för Kungl. Maj:t erforderliga upplagan af betänkandet, må påföras kommittén att af härför tillgängliga medel bestridas.

4:o.

Hvad i revisorernas berättelse om granskning af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning blifvit anmärkt eller eljest anfördt har utskottet funnit icke vara af beskaffenhet att från utskottets sida påkalla något yttrande; och har utskottet funnit hvad vid läsningen af fullmäktiges protokoll förekommit ej böra föranleda någon utskottets anmälan eller hemställan.

5:o.

*Angående ansvarsfrihet för riksgäldskontorets styrelse.*

Då utskottet vid den nu verkställda granskningen af riksgäldskontorets styrelse och förvaltning funnit fullmäktige i nämnda kontor hafva med nit och omsorg uppfyllt sitt viktiga och ansvarsfulla kall, tillstyrker utskottet,

att fullmäktige i riksgäldskontoret må tillerkännas full ansvarsfrihet för alla beslut och åtgärder, som finnas antecknade i deras protokoll från den 17 januari 1908 till och med den 19 januari 1909.

Stockholm den 12 februari 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

---

Herr *I. Wijk* har begärt få antecknad att han icke inom utskottet deltagit i behandlingen af ofvan omförmälda ärenden.

---

**BILAGOR.**

**Statens järn-**  
*Januari—december (approximativt)*

		1906	
<b>Personalkostnader.</b>			
<i>Administrativa</i> afdelningen .....	—	—	531,946 08
<i>Ban</i> .....	—	—	2,855,595 24
<i>Maskin</i> .....	—	—	6,434,972 20
<i>Trafik</i> .....	—	—	10,650,109 11
<b>Summa</b>	—	—	20,472,622 63
<b>Driftkostnader.</b>			
<i>Administrativa</i> afdelningen .....	—	—	121,558 99
<i>Ban</i> .....	—	—	—
snöskottning .....	369,265	77	—
förändring af byggnader och anläggningar .....	532,281	76	—
i öfrigt .....	225,749	91	1,127,297 44
<i>Maskinafdelningen:</i>			
stenkol .....	5,796,900	59	—
lok-tjänsten i öfrigt .....	1,157,309	94	—
pressenningar .....	96,841	59	—
vagn-tjänsten i öfrigt .....	156,151	96	—
ångfärjan .....	170,042	31	7,377,246 39
<i>Trafikafdelningen:</i>			
expeditions- och tryckningskostnader .....	561,009	15	—
signalering, belysning och vagnhyra .....	1,127,394	95	—
i öfrigt .....	85,479	00	1,773,883 10
<b>Summa</b>	—	—	10,399,985 92
<b>Underhållskostnader.</b>			
<i>Ban</i> afdelningen:			
underhåll af underbyggnaden .....	835,786	02	—
” ” öfverbyggnaden .....	2,549,041	72	—
” ” stationer .....	743,418	07	—
i öfrigt .....	564,129	76	4,692,375 57
<i>Maskinafdelningen:</i>			
underhåll af lokomotiv och tendrar .....	2,050,251	16	—
” ” vagnar med tillbehör .....	1,675,593	34	—
afskrifningskostnad för rull. materiel .....	1,240,965	84	—
allmänna omkostnader för verkstäder och förråd .....	722,392	35	—
förändringar .....	143,134	56	5,832,337 25
<i>Trafikafdelningen:</i>			
materiel och invent. underhåll och förbrukning .....	—	—	262,901 34
<b>Summa</b>	—	—	10,787,614 16
afdrag ballastmaterialhyra för maskinafdelningen .....	—	—	138,163 67
<b>Summa</b>	—	—	10,649,450 49
<i>Personalkostnader</i> .....	—	—	20,472,622 63
<i>Drift</i> .....	—	—	10,399,985 92
<i>Underhålls</i> .....	—	—	10,649,450 49
<b>Summa summarum</b>	—	—	*41,522,059 04

\* Dessa belopp motsvara icke fullt de i årsredovisningarna upptagna belopp, utgörande för år 1906 icke lämpligen kunnat medtagas bokförda förluster m. m.

## vägars utgifter.

Bil. A.

för oktober—december 1908).

1907		ökning från 1906 till 1907		1908		ökning från 1907 till 1908													
—	—	645,431	90	—	—	113,485	82	—	—	707,022	65	—	—	61,590	75				
—	—	3,942,038	52	—	—	1,086,443	28	—	—	4,438,208	73	—	—	496,170	21				
—	—	8,482,988	06	—	—	2,048,015	86	—	—	9,818,929	46	—	—	1,335,941	40				
—	—	14,276,570	42	—	—	3,626,461	31	—	—	15,850,336	70	—	—	1,573,766	28				
—	—	27,347,028	90	—	—	6,874,406	27	—	—	30,814,497	54	—	—	3,467,468	64				
—	—	184,694	61	—	—	63,135	62	—	—	130,186	87	—	—	—	74				
444,158	48	—	—	74,892	71	—	—	414,650	—	—	—	29,508	48	—	—				
494,373	72	—	—	—	37,908	04	—	453,100	—	—	—	—	41,273	72	—				
283,821	25	1,222,353	45	58,071	34	95,056	01	294,052	07	1,161,802	07	10,230	82	—	—				
6,829,995	82	—	—	1,033,094	73	—	—	7,514,218	30	—	—	684,222	98	—	—				
1,355,886	72	—	—	198,576	78	—	—	1,371,173	01	—	—	15,286	29	—	—				
109,249	06	—	—	12,407	47	—	—	147,593	04	—	—	38,343	98	—	—				
161,030	59	—	—	4,878	63	—	—	165,826	60	—	—	4,796	01	—	—				
186,164	21	8,642,325	90	16,121	90	1,265,079	51	184,010	95	9,382,821	90	—	2,153	26	740,496	00			
589,491	80	—	—	28,482	65	—	—	500,414	64	—	—	—	89,077	16	—				
1,118,686	06	—	—	—	8,708	89	—	1,354,957	48	—	—	—	236,271	42	—				
210,474	44	1,918,652	30	124,995	44	144,769	20	164,160	36	2,019,532	48	—	46,314	08	100,880	18			
—	—	11,968,026	26	—	—	1,568,040	34	—	—	12,694,343	32	—	—	—	—	726,317	06		
1,247,739	98	—	—	411,953	96	—	—	1,742,450	—	—	—	494,710	02	—	—				
2,495,898	81	—	—	—	53,142	91	—	3,342,750	—	—	—	846,851	19	—	—				
887,362	93	—	—	143,944	86	—	—	791,100	—	—	—	—	96,262	93	—				
602,416	91	5,233,418	63	38,287	15	541,043	06	652,230	66	6,528,530	66	49,813	75	—	—	1,295,112	08		
2,445,185	66	—	—	394,934	50	—	—	2,846,215	76	—	—	401,030	10	—	—				
1,810,543	02	—	—	134,949	68	—	—	2,021,667	68	—	—	211,124	66	—	—				
924,618	81	—	—	—	316,347	03	—	1,024,171	05	—	—	99,552	24	—	—				
725,065	07	—	—	2,672	72	—	—	702,343	72	—	—	—	22,721	85	—				
182,002	63	6,087,415	19	38,868	07	255,077	94	200,699	97	6,795,098	18	18,697	84	—	—	707,682	99		
—	—	308,820	14	—	—	45,918	80	—	—	276,827	61	—	—	—	—	—	31,992	53	
—	—	11,629,653	96	—	—	842,039	80	—	—	13,600,456	45	—	—	—	—	—	1,970,802	49	
—	—	—	142,744	64	—	—	—	4,580	97	—	—	—	—	—	—	—	—	14,255	36
—	—	11,486,909	32	—	—	837,458	83	—	—	13,443,456	45	—	—	—	—	—	—	1,956,547	18
—	—	27,347,028	90	—	—	6,874,406	27	—	—	30,814,497	54	—	—	—	—	—	—	3,467,468	64
—	—	11,968,026	26	—	—	1,568,040	34	—	—	12,694,343	32	—	—	—	—	—	—	726,317	06
—	—	11,486,909	32	—	—	837,458	83	—	—	13,443,456	45	—	—	—	—	—	—	1,956,547	13
—	—	*50,801,964	48	—	—	9,279,905	44	—	—	56,952,297	81	—	—	—	—	—	—	6,150,332	88

41,650,182.88 kronor och för år 1907 50,967,239.28 kronor; och är detta beroende därpå, att i denna beräkning

Bil. B.

	1906				1907				1908			
	ordinarie personal	extra ordinarie personal	ban-samt verk-stads- o. förråds-arbetare	Summa	ordinarie personal	extra ordinarie personal	ban-samt verk-stads- o. förråds-arbetare	Summa	ordinarie personal	extra ordinarie personal	ban-samt verk-stads- o. förråds-arbetare	Summa
I. Styrelsen.	393	241	—	634	409	260	—	669	446	272	—	718
II. Distrikten.												
D. C. exp.....	36	4	—	40	36	4	—	40	41	4	—	45
Banafdelningen .....	2,181	2,020	1,431	5,632	2,199	2,077	1,676	5,952	2,238	2,115	1,714	6,067
Maskin „ .....	2,839	2,503	2,875	8,217	3,210	2,764	2,984	8,958	3,584	2,869	3,090	9,543
Ångf. »Malmö» .....	28	8	—	36	28	10	—	38	28	10	—	38
Trafikafdelningen .....	5,379	2,895	—	8,274	5,859	3,103	—	8,962	6,282	2,955	—	9,237
	10,856	7,671	4,306	22,833	11,741	8,218	4,660	24,619	12,619	8,225	4,804	25,648

*Anmärkning.* Bland extra ordinarie personal å distriktens banafdelning har upptagits hela antalet extra ordinarie banvakter, utgörande under åren 1906, 1907 och 1908 resp. 1,327, 1,324 och 1,358, oafsedt att aflöningen till en stor kontingent af dessa, som till siffran ej kunnat bestämmas, ingår i kostnaden för banunderhållet, dels ock antalet grindvakter uppgående till resp. 693, 735 och 757.